

WOJEWÓDZKI URZĄD
OCHRONY ZABYTKÓW
we Wrocławiu

50-243 Wrocław, ul. Władysława Łokietka 1;
tel. 71 343-65-01, 344-38-92, fax 344-15-39

WZN.5180.26.2019.RK
6867/2021

WUOZ

52443752

Wrocław, 25.03.2021 r.

2021-03-31

244141

7034/2021

URZĄD MIEJSKI
w Trzebnicy

Wpl. dnia 31. 03. 2021 (1)

L.dz. zał.
Skierowano ARU

Burmistrz Gminy Trzebnica
pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1
55 – 100 Trzebnica

dotyczy: kościoła poewangelickiego w Kuźniczysku gm. Trzebnica.

W załączeniu przesyłam, potwierdzoną za zgodność z oryginałem, decyzję – nakaz konserwatorski nr 2265/2017 z dnia 29 września 2017 r., dotyczący kościoła poewangelickiego w Kuźniczysku, gm. Trzebnica

Zastępca Dolnośląskiego
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
we Wrocławiu

mgr Daniel Gibski

załącznik: kopia decyzji

Otrzymuje (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru):

1. Adresat
 2. a/a Kuźniczysko, gm. Trzebnica
- RK

Wrocław, dnia 29 września 2017 roku

WZN.5180.9.2017.BBM

DECYZJA nr 2265 /2017
Nakaz przeprowadzenia prac i robót przy zabytku

Na podstawie art. 89 ust. 2, art. 91 ust. 4 pkt 4, art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014r., poz. 1446 ze zm.) w związku z art. 5 pkt 3, art. 6 ust. 1 pkt 1 przywołanej ustawy oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.– kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 poz.1257)

nakazuję

Gminie Trzebnica, pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1, 55 – 200 Trzebnica - właścicielowi kościoła poewangelickiego w Kuźniczysku, gm. Trzebnica, wpisanego do rejestru zabytków decyzją A/3865/478 z dnia 18.06.1959 r., przeprowadzenie w budynku kościoła poewangelickiego w Kuźniczysku następujących prac konserwatorskich i robót budowlanych:

1. wykonanie remontu drewnianej więźby dachowej kościoła i wieży, poprzez wymianę uszkodzonych fragmentów z rekonstrukcją ich formy oraz zabezpieczeniem pożarowym i przed technicznymi szkodnikami drewna całej konstrukcji dachów;
2. wykonanie szczelnego pokrycia dachowego dachów kościoła i wieży z utrzymaniem istniejącego blaszanego pokrycia (odtworzeniowe uzupełnienie ubytków w pokryciu dachowym, oknach / wyłazach, wykonanie obróbek blacharskich);
3. uzupełnienie lub rekonstrukcja szalowania szczytu zachodniego kościoła;
4. wykonanie odprowadzenia wód opadowych z dachu kościoła;
5. wykonanie naprawy lub wymiany instalacji odgromowej
6. zabezpieczenie w sposób trwały otworów w przyziemiu kościoła (z prześwitami umożliwiającymi wentylację) i zabezpieczenie świateł otworów okiennych w kondygnacji poprzez zabicie deskami po uprzednim demontażu ram skrzydeł okiennych, ich zinwentaryzowaniu i zdeponowaniu we wnętrzu obiektu.

Prace wymienione w punkcie 1, 2, 3, 4, 5, 6 należy wykonać w terminie do 31.12.2018 r.

Egzekwowanie obowiązków następować będzie wraz z upływem terminu określonego na ich wykonanie.

Uzasadnienie

Kościół poewangelicki w Kuźniczysku gm. Trzebnica jest wpisany do rejestru zabytków decyzją nr A/3865/478 z dnia 18.06.1959 roku. Właścicielem obiektu jest Gmina Trzebnica.

Kościół został wzniesiony w 1746 roku. Drewniany - korpus o konstrukcji zrębowej, wieża słupowo – szkieletowej więźba nad nawą i prezbiterium krokwiowa. Obiekt jest jednym z nielicznych w regionie przykładów zrębowego budownictwa sakralnego. Świątynia o rozczłonkowanej bryle z wysokim dachem dwuspadowym przechodzącym w części prezbiterialnej w trójspadowy, pokrytym blaszanymi, tłoczonymi dachówkami z masywną sylwetą wieży zakończonej niskim czterospadowym daszkiem o pokryciu jak kościół, z dwiema kruchtami od południa i północy oraz zakrystią od wschodu. Jednoprzestrzenna, dwukondygnacyjna, z drugą kondygnacją mieszczącą empory. Nawę i prezbiterium nakrywa wspólny drewniany strop belkowy. Obiekt o pierwotnej, barokowej formie.

Za zgodność z oryginałem

Plk

inspektor Renata Kucharska

W trakcie kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 38 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014r., poz. 1446 ze zm.) w dniu 26.05.2017 r. w budynku kościoła poewangelickiego w Kuźniczysku – stwierdzono, że jest on w złym stanie zachowania, brak prowadzenia prac i robót remontowych, a także odpowiednich działań zabezpieczających świątynię przed degradacją oryginalnej substancji budowlanej.

Teren przykościelny oraz budynek kościoła nie są zabezpieczone przed dostępem osób postronnych. Teren przykościelny jest silnie zarośnięty zielenią. Wejście na nieruchomość jest możliwe od strony wschodniej założenia (od strony pól), gdzie mur ogrodzeniowy jest na całym odcinku zawalony. Wejście do obiektu niezabezpieczone. Dostęp do wnętrza kościoła jest możliwy przez otwór wejściowy w wieży, niezabezpieczone okno w prezbiterium oraz okna w nawie (w większości pozbawione oszkleń, uszkodzone). Obiekt jest nieużytkowany. Brak zabezpieczenia przed dostępem osób trzecich umożliwił dokonanie oględzin części wewnątrz. Właściciel obiektu, pomimo prawidłowego powiadomienia, nie pojawił się na powyższej kontroli

W ramach oględzin stwierdzono: pokrycie dachu kościoła i wieży w stanie zadowalającym, miejscowo złym z ubytkami blaszanej dachówki na styku połaci północnej dachu kościoła z wieżą, w połaci pld. dachu wieży, okno/wyłaz dachowy w dachu w wieży bez przeszklenia, niezabezpieczone. Ze względu na brak dostępu nie była możliwa szczegółowa ocena stanu zachowania więźby dachowej świątyni oraz wieży. System odprowadzający wody opadowe z dachu kościoła nie działa - całkowicie brak jest rynien i rur spustowych. Otwory wejściowy pld. w wieży oraz okienny w pld. ścianie prezbiterium niezabezpieczone, bez stolarki. Otwory okienne w kościele niezabezpieczone, folia mająca je zabezpieczać poniszczona, porwana. Stolarka bez przeszkleń. Część otworów w wieży z ubytkami lub całkowitym brakiem żaluzji. Szczyt zachodni kościoła po stronie południowej ze znaczącym ubytkiem szalowania.

Na podstawie porównania fotografii wykonanych w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 29.05.2014 roku ze stanem z 26.05.2017 roku stwierdzono, że ubytki w pokryciu dachowym kościoła w połaci pld. po stronie wsch. przy kalenicy oraz w dachu dobudówki pld. zostały zabezpieczone, zabezpieczenia dokonano prawdopodobnie kawałkami „surowej” blachy, ponadto zabezpieczono okna/wyłazy dachowe w dachu kościoła, nie udało się jednak ustalić przy pomocy jakiego materiału dokonano tych zabezpieczeń.

Nie stwierdzono radykalnych zmian w stanie zachowania kościoła w stosunku do stanu z 29.05.2014 roku. Jednakże, mając na uwadze wiedzę techniczną i doświadczenie z innych obiektów zabytkowych, wiadomo, że woda przedostająca się do wnętrza obiektu przez nieszczelności w pokryciu, wyłazach, obróbkach blacharskich, jak też w związku z niesprawnym systemem odwodnienia dachu, powoduje zagrzybienie drewnianych elementów konstrukcji, nie tylko samej więźby, lecz również stropów powodując ich niszczenie. Długotrwałe zalewanie wodą konstrukcji drewnianej powoduje jej osłabienie, co w konsekwencji prowadzi do sukcesywnej destrukcji poszczególnych zabytkowych elementów. Niesprawna instalacja odgromowa może być przyczyną destrukcji zabytku w wyniku wyładowań atmosferycznych.

Zły stan zachowania kościoła spowodowany jest brakiem użytkowania budowli. Stan zachowania obiektu spowodowany jest także brakiem prowadzenia prac i robót remontowych związanych zarówno z bieżącym jego utrzymaniem, jak również niepodjęciem od lat kompleksowych prac konserwatorsko - remontowych. Skutkiem powyższych nieprawidłowości jest na razie jeszcze powolne pogarszanie się stanu zachowania zabytku. Jednakże utrzymywanie takiego stanu rzeczy, który w końcu doprowadzi do przekroczenia stanów granicznych grozi unicestwieniem cennego, jednego z nielicznych w subregionie wrocławskim, zrębowego obiektu sakralnego.

Właściciel poewangelickiego kościoła w Kuźniczysku nie wywiązuje się z obowiązku sprawowania opieki nad zabytkiem i konieczności zabezpieczenia i utrzymania zabytku w jak najlepszym stanie, wynikającego z art. 5, pkt 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z art. 49. ust. 1 te same ustawy Wojewódzki Konserwator Zabytków może wydać decyzję nakazującą osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru (...) przeprowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku, jeżeli ich wykonanie jest niezbędne ze względu na zagrożenie zniszczeniem lub istotnym uszkodzeniem tego zabytku. W ocenie organu konserwatorskiego przy przedmiotowej świątyni niezbędne jest przeprowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie kościoła przed dostępem osób trzecich, przeprowadzenie robót zabezpieczających konstrukcję dachu oraz zapewniających obiektowi szczelne pokrycie i właściwe odwodnienie, a także zabezpieczenie przed wyładowaniami atmosferycznymi.

Przeprowadzenie nakazanych niniejszą decyzją prac zabezpieczających i robót budowlanych jest niezbędne ze względu na konieczność powstrzymania destrukcji kościoła i zapewnienia warunków

Za zgodnym wyrażeniem
RL
Kucharska

trwałego zachowania zabytku w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie:

W przypadku nie zastosowania się do nakazanych obowiązków, zastosowanie będą miały przepisy karne przewidziane w art. 110 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014r., poz. 1446) oraz przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 24, poz. 151 z późn. zm.).

Na prace wskazane w punktach 1 do 5 sentencji niniejszej decyzji należy uzyskać decyzję – pozwolenie konserwatorskie na prowadzenie tych prac, na podstawie uzgodnionej uprzednio z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu dokumentacji projektowej.

Od niniejszej decyzji służy prawo odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za moim pośrednictwem w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania, strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków we Wrocławiu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Dolnośląski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
we Wrocławiu
mgr Barbara Nowak-Obelinda

Otrzymują:

1. Gmina Trzebnica, pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1, 55 – 100 Trzebnica
2. a/a Kuźniczysko kościół poewangelicki

BBM

Za zgodność z oryginałem

Rh

st. inspektor Renata Kucharska